

LÍPA SVOBODY

1. 5. 1919 - 1. 5. 2019

Lípa svobody byla v naší obci slavnostně zasazena 1. května 1919, jak dokládá historická fotografie. Jiný záznam o této události se nedochoval. 21. června 2018 byla lípa odborně ošetřena a prořezána. Bohužel není v nejlepší kondici. U hlavní silnice trpí zplodinami z dopravy a chemickým posypem. Neprospívají jí ani inženýrské sítě, které vedou v těsné blízkosti jejích kořenů. Snad se budeme těšit z jejího stínu ještě mnoho let.

Řada zemí má své národní stromy. V České republice je národním stromem lípa (*Tilia*). Můžeme ji nalézt na standartě prezidenta, státní pečeti, vojenských uniformách a bankovkách.

Oficiálním národním symbolem se stala roku 1848, kdy se na všeslovanském sjezdu, který probíhal 2.–12. června v Praze, sešli delegáti z Čech, Moravy, Slezska, Slovenska, dále pak Poláci, Rusíni, Chorvati, Srbové, Slovinci a Dalmatinci, což byli zástupci všech porobených slovanských národů. Stanovili lípu jako národní symbol postavený proti velkoněmeckým snahám o porobení slovanského živlu. Byla to reakce na frankfurtský sněm, kde byl jako symbol velkoněmeckví zvolen dub. Lípu jako národní strom měl navrhnout František Ladislav Čelakovský.

Lidé měli rádi lípy od nepaměti. Lípa byla symbolem ochrany, pomoci a lásky. Lidé věřili, že dokáže odehnat zlé duchy a svou energií zbaví člověka chmurných myšlenek. V mytologii byla lípa zasvěcena bohyni lásky, v křesťanství byla často spojována s Pannou Marií (na lípy lidé zavěšovali obrázky Panny Marie). S tvárným lipovým dřevem pracovali řezbáři, dělali z něho oltáře a sochy svatých. Dřevo provázelo lidská pokolení od narození až do hrobu. Lipové dřevo našlo uplatnění při výrobě nábytku, dřeváků, hudebních nástrojů, kolébek i rakví. Svůj význam má lípa i v léčitelství.

Podle pověsti právě lípy byly zabydlovány spravedlivými a dobrými duchy, a proto pod jejich větvemi hledala v bouři útočiště řada lidí ve víře, že do lípy blesk neuhodí. A své postavení si lípa hájí i v dnešní době. Stále je naším nejoblíbenějším stromem a je často vysazována.

Lípa je rozšířená po celém mírném pásu severní polokoule, kde se vyskytuje asi 30 až 40 druhů. V České republice jsou původní jen dva druhy: lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*) a lípa malolistá neboli srdčitá (*Tilia cordata*). Lípa se dožívá stáří až 1 000 let.

